

Det Kongelige Fiskeri- og Kystdepartement
Postboks 8118 Dep.
0032 OSLO

Sent per e-post til postmottak@fkd.dep.no

Our ref

Your ref

Date

15. februar 2013

Innspill til høringsnotat om forslag til endring av forskrift om leveringsplikt for fartøy med torskestråltillatelse

Det vises til Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) sitt høringsnotat av 6. november 2012 om forslag til endring av forskrift om leveringsplikt for fartøy med torskestråltillatelse.

Selskapets tilsvar har følgende struktur

- 1) Sammendrag
- 2) Om Norway Seafoods
- 3) Overordnet vurdering av forslagene i høringsnotatet
- 4) Generelt om forutsetninger for forskriftens § 1
- 5) Konkrete utfordringer for Norway Seafoods og den gjenværende norske filetindustrien
- 6) Alternative tiltak
- 7) Om tidspunktet for gjennomføring av tiltakene
- 8) Norway Seafoods anbefalinger til det enkelte forslag som er til høring

Sammendrag

Tilgangen på råstoff til norsk fiskeindustri er god. Industrien er ikke konkurransedyktig, mangler lønnsomhet og taper i konkurransen om råstoffet. Derfor har industrien blitt marginalisert siden 90-tallet og tusenvis av arbeidsplasser har gått tapt.

Leveringsplikten er hverken utfordringen eller løsningen for industrien. Forskrift om leveringsplikt er hjemlet i Deltakerloven. I lovens formål går det klart frem at det er gjennom lønnsomhet og verdiskaping at bosetning og sysselsetting skal trygges. Fiskeindustrien generelt, og filetindustrien spesielt, har slitt med dårlig lønnsomhet i en årrekke.

Grunnen til at lønnsomheten er dårlig er at næringen er utkonkurrert i det internasjonale markedet. Fra 50-tallet og fremover ble industrien bygd opp på subsidier og skjermingsordninger. Etter at skjermingen forsvant, gikk industrien overende. Hovedvekten av de gjenværende anleggene består på grunn av subsidier fra industri-eide trålere.

De ulike forslag som fremmes legger langt på vei opp til at sysselsettingsmålsetningen i Deltakerloven settes foran målet om lønnsomhet. En eventuell gevinst av tiltakene må derfor forventes å være kortvarig siden det ikke etableres et bærekraftig økonomisk fundament for sysselsettingen.

Lønnsomhetsutfordringen i norsk sjømatindustri kan bare løses gjennom å adressere de underliggende problemstillinger. FKD legger frem forslag som reduserer aktørenes handlefrihet, svekker lønnsomheten og setter arbeidsplasser i fare.

Forslaget om fleksibilitet mellom anlegg er et forslag som bør utvikles videre og implementeres uten geografiske grenser. Tilsvarende anbefaler vi at FKD ser på tiltak som kan legge et bedre grunnlag for de industri-eide kvotene, for eksempel gjennom rederikvoter eller ved å se på om en målstyring av ordningen er mer hensiktsmessig. Vi ønsker også at FKD ser på hvilke tiltak som kan gjennomføres for å sikre økonomisk bærekraft for den industri-eide trålflåten.

Om Norway Seafoods

Norway Seafoods (NWS) er den største aktøren innenfor foredling av hvitfisk i Norge, og den største direkte kjøper av leveringspliktig fangst. Selskapet har omlagt 600 ansatte og kjøper årlig mellom 40 000 – 50 000 tonn (vekt i H/G) villfangst fra over 600 fartøy, inkludert trålere til Aker Seafoods. Selskapet har en omfattende struktur med 9 foredlingsanlegg som har eget fiskemottak, samt driver selv ytterligere 4 fiskemottak og arbeider i tett allianse med ytterligere andre mottak for fisk. Selskapet har aktivitet langs kysten fra Lofoten til nordøst i Finnmark.

Den viktigste foredlingsaktiviteten til Norway Seafoods er filetproduksjon av torsk hvor selskapet er den klart ledende aktøren i Norge. Norway Seafoods fileterer også hyse og sei, se Tabell 1 for estimerte andeler av norsk eksport i 2012.

NWS share of NO fillet export 2012		
	Volume	Value
Cod	70 %	77 %
Haddock	40 %	46 %
Saithe	21 %	27 %
Total	56 %	66 %

Tabell 1: Eksportandel for filetprodukter – volum og verdi. Kilde: Norsk sjømatråd; NWS-analyse

I tillegg til filetproduksjon har selskapet nisjeproduksjon innenfor salt- og klippfisk, og er den største aktøren innenfor kongekrabbe gjennom årlig å koke og pakke mellom 25-30 % av den totale norske fangsten.

Norway Seafoods blir tilbudt og kjøper torsk og hyse omfattet av leveringsplikten. I 2012 kjøpte selskapet over 10 000 tonn torsk og nesten 2 000 tonn hyse (vekt i H/G). Selskapet bearbeidet nesten 28 000 tonn (vekt i H/G) med torsk og hyse i 2012.

Overordnet vurdering av forslagene i høringsnotatet

Vi setter pris på at FKD gir berørte parter anledning til å gi merknader til de ulike forslagene. Hensikten fra FKD sin side (s.10) er å undersøke om «det er mogleg å gjere ordninga betre». Vi lesar høringsnotatet som et åpent notat der FKD ber om innspill på ulike forslag. Vi forstår det slik at FKD ønsker mest mulig konkrete og faktuelle opplysninger knyttet til de ulike forslagene. I vårt Vedlegg 1 går vi dypt inn i de ulike forslagene og viser både dagens situasjon og hva de ulike forslagene vil føre til.

Som representant for landindustrien vil Norway Seafoods tilkjenne en dyp uro når det gjelder de foreslåtte tiltak. Basert på vår kunnskap om sjømatsektoren, markedsutviklingen og konkurransekraften til norsk foredlingsindustri, mener vi at gjennomføring av de foreslåtte tiltak vil kunne påføre filetindustrien i Nord-Norge stor skade.

Høringsnotatet peker helt korrekt (s.9) på at «den store utfordringa i fiskeindustrien er [...] at ein ikkje klarer å oppnå tilstrekkeleg lønnsemd innan filetproduksjonen». Høringsnotatet peker dessverre i feil retning når det gjelder å få satt inn tiltak som kan sikre økonomisk bærekraft for filetindustrien. De foreslåtte tiltak vil påføre filetindustrien ytterligere kostnader og således redusere muligheten for at industrien blir lønnsom.

Høringsnotatet viser videre til at det er (s.9) «retta søkelys mot permitteringar ved filetanlegg på grunn av manglande råstoff, fordi dette skjer samtidig som fangst frå torsketrålarar med leveringsplikt ikkje er levert eller nytta i produksjonen i anlegga som var tilgodesett med leveringsvilkår».

Premisset om at det er manglende råstoff som er bakgrunn for permitteringene er upresis. Det er manglende lønnsomt råstoff som er utfordringen, ikke tilgangen på råstoff på generell basis. Denne presiseringen er vesentlig, og etter vår vurdering helt avgjørende for å sette de foreslåtte tiltakene inn i industrielt ansvarlig sammenheng.

For å opprettholde aktivitet i bearbeidings- eller filetindustrien er ikke tilgangen på råstoff utfordringen. Det er mangel på lønnsomhet og konkurransekraft som er utfordringen. Dette gir seg så utslag i at industrien ikke har mulighet til å benytte en del av den fisken som er tilgjengelig.

Det er store ressurser i havet, men store deler av det som landes i Nord-Norge blir solgt videre ubearbeidet, enten det er ferskt eller fryst. Noen av volumene blir solgt til klippfiskproduksjon lengre sør i landet, og noe blir eksportert. Grunnen til at fisken ikke blir bearbeidet i Nord-Norge er at industrien mangler konkurransekraft i en global industri. Norsk filetindustri var i lang tid beskyttet,

subsidiert og hadde overkapasitet som et resultat av omfattende oppbygging på 50, 60 og 70-tallet. Dette bidro til at innovasjon, omstilling og lønnsomhet ikke var de sentrale temaene i driften. Da skjermingen forsvant og konkurransen ble global måtte fortinn i markedet utvikles. Med høye kostnader så har dette vært krevende, og det er kun innenfor enkelte ferske produkter at industrien har et visst fortrinn. For produkter av fryst råstoff og fryste produkter av ferskt råstoff så er konkurransen hard og norsk filetindustri har for høye kostnader.

At industriell tilvirkning av fisk i Norge er på vikende front er også illustrert gjennom det faktum at antallet fabrikktrålere er kraftig redusert de senere årene. I dag er det 3-4 fartøyer tilbake, en rekke fartøyer har de senere årene avviklet produksjon om bord og i stedet gått over til rundfrysning. Når utviklingen innenfor ombordproduksjon går i samme retning som landbasert foredling viser dette at det er nødvendig å gå dypt inn i de konkrete problemstillinger for å kunne utlede hvilke tiltak som vil virke.

Da ordningen med industri-eide trålere ble innført var utfordringen lav lønnsomhet i landindustrien. «På grunn av stor overkapasitet og vansker med råstofftilførselen, slet selskapet [Finotro] hele tiden med økonomien og måtte stadig tilføres ny kapital fra staten.»¹ Fisket var sesongpreget, anleggene hadde ikke tilstrekkelig grunnlag for drift i deler av året. Industrien hadde utfordringer med å få hjulene til å gå rundt. Innføring av trålere som kunne fiske lengre fra land og i dårligere vær hadde som mål å bedre lønnsomheten gjennom bedre tilgang på råstoff. Det ville også gi sysselsettingsmessige gevinster. Intensjonen med industri-eide trålere var med andre ord å legge til rette for lønnsomme økonomiske disposisjoner. Mange endringer har skjedd over de tiårene som har gått, men målsetningen var med andre ord økt lønnsomhet og som resultat tryggere sysselsetting. Flere av de forslagene som fremlegges mener vi er i strid med intensjonen om leveringsplikt. Forslagene påfører aktørene byrder gjennom å pålegge disposisjoner (for eksempel kjøpsplikt og bearbeidingsplikt), noe som ikke er i tråd med intensjonene. Grunnen til at aktørene ikke gjennomfører disse disponeringer frivillig er at de er ulønnsomme. Å gjennomføre endringer i forskriften endrer ikke dette forholdet.

Det er en viktig politisk målsetning at de marine ressurser skal komme kystbefolkningen til gode (se for eksempel Deltakerloven). Videre ønsker mange at det legges til rette for at verdiskapningen skal skje i nær tilknytning til fiskeriene. Disse målsetningene er under konstant press så lenge næringen ikke er lønnsom. Lønnsomhet er en forutsetning for å kunne bidra til disse målsetningene, enten det gjelder fiskeriaktivitet eller foredlingsaktivitet.

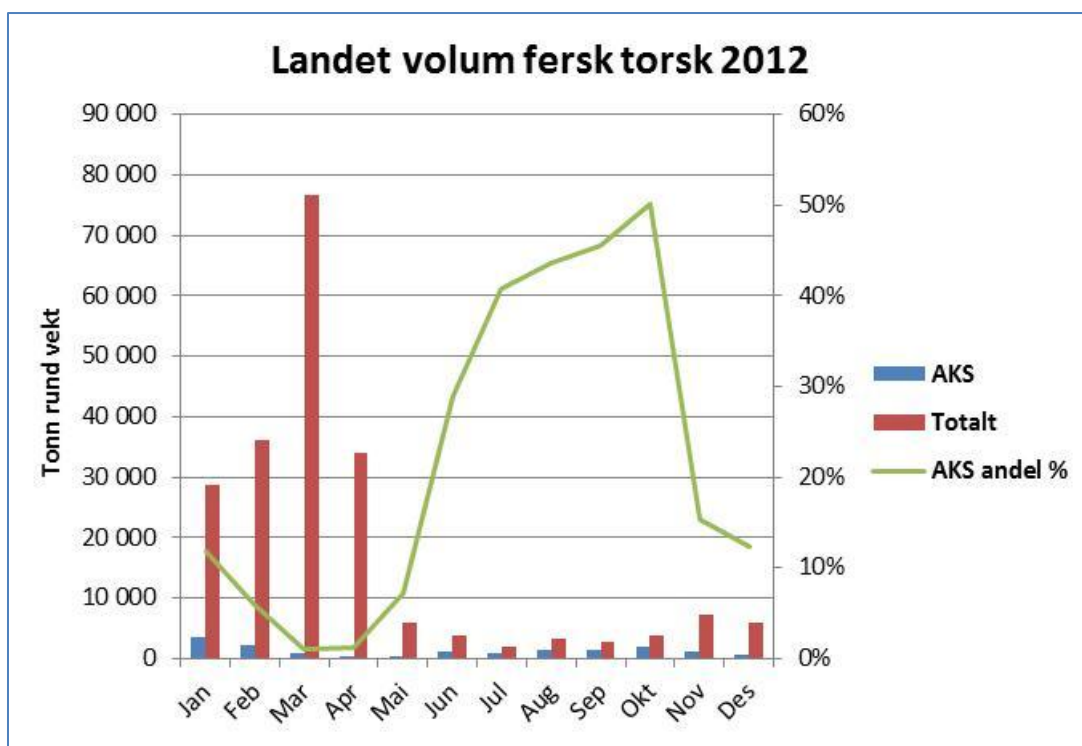
Vår oppfatning er derfor at de foreslåtte tiltakene ikke tar tak i de virkelige utfordringene i næringen. Skal konkurransekraft og lønnsomhet styrkes så må det utvikles virkemidler som kan påvirke disse faktorene positivt. Å pålegge økte byrder gjennom en innstramming av leveringsplikten gir ikke løsninger som medfører at Norge blir verdens ledende sjømatnasjon.

¹ «Fra krise til krise – forventninger og svik i norsk fiskerinæring», Finstad, Henriksen og Holm 2012.

Generelt om forutsetninger for forskriftens § 1

I forskrift om leveringsplikt § 1 heter det: «Formålet med denne forskrift er å sikre anlegg som bearbeider fisk stabil råstofftilførsel fra torsketrålflåten.»

Som det fremgår av Figur 1 er leveranser av fersk torsk fra Aker Seafoods (AKS) sin trålflåte betydelig i den delen av året da kystflåten er lite aktiv innenfor fiske etter torsk. I 4-5 måneder av året leverer disse fartøyene mer enn 40 prosent av all fersk torsk som landes i Norges Råfisklag sitt distrikt. Leveringene fra AKS er helt avgjørende for å kunne ha drift ved NWS sine anlegg i denne delen av året. Dessverre er ikke tilgangen tilstrekkelig til at anleggenes kapasitet kan utnyttes rasjonelt, men uten disse leveransene vil driftsgrunlaget for de fleste anleggene være eliminert.

Figur 1: Leveranser av fersk torsk. Kilde: NRL; Aker Seafoods-analyse.

Videre kjøper Norway Seafoods en del fersk hyse og noe frossen torsk fra trålflåten. Ytterligere frossen torsk og frossen hyse er også tilgjengelig. Det er derfor åpenbart at forskriftens § 1, om å sikre stabil råstofftilførsel til landanleggene, er oppfylt, selv om landindustrien ikke kan drifte

lønnsomt på en del av dette råstoffet. Vedlegg 2 og 3 gir en detaljert oppstilling over tilbudte og kjøpte volum fra det enkelte fartøy i 2012², både for torsk og hyse.

En forutsetning for at formålet med forskriften skal kunne oppfylles er at det er grunnlag for å kunne drifte torsketrålflåten. For at grunnlaget skal eksistere må det finnes bestander å fiske på (økologisk bærekraft) og det må være lønnsomt å drive trålerne (økonomisk bærekraft).

Forvaltningen av bestandene som torsketrålerne fisker på er ansett til å være blant de beste i verden. Torskekvotene er rekordhøye i 2013, og de totale tilgjengelige kvoter har de senere år vært gode. Dermed er ressursgrunnlaget for driften til stede.

Det er utvilsomt at den økonomiske bærekraften for driften av torsketrålere er svært varierende. Fisker-eide trålere med og uten leveringsplikt har hatt en god lønnsomhet, industri-eide trålere med leveringsplikt har over mange år hatt en lønnsomhet som ikke har vært økonomisk bærekraftig. For å kunne videreføre driften har denne delen av trålflåten i større grad måtte følge den fisker-eide trålflåten og legge om driften til å fryse råstoff på havet. Dette har skjedd samtidig med at sjømatindustrien er blitt globalisert. Muligheten til lønnsom drift basert på fryst råstoff har de senere år vært liten for norsk filetindustri. Alternativet er imidlertid lite attraktivt; en trålflåte som ikke er økonomisk bærekraftig vil raskt forsvinne som leverandør av alt slags råstoff. Vår oppfatning er derfor at endringen med å fryse mer råstoff har vært nødvendig for å kunne videreføre driften av trålflåten slik at flåten fortsatt kan være en viktig leverandør av ferskt råstoff til landindustrien. Skal større mengder fisk foredles i Norge er det nødvendig å utvikle en industri som er konkurransedyktig. En konkurransedyktig industri kan tilby sine leverandører, enten de er leveringspliktige torsketrålere eller andre fiskere, betingelser som er slik at det blir mest mulig interessant for fiskeflåten å levere det råstoffet som industrien etterspør. Industrien evner ikke dette i dag, og det er denne utfordringen som må løses.

Vi er bekymret for lønnsomheten i trålflåten. Etter mange dårlige år var lønnsomheten akseptabel i 2011, men resultater for Aker Seafoods for de tre første kvartaler i 2012 viser et fall i driftsresultatet på 40 prosent fra 2011. Dette gir grunn for stor uro for landindustrien – vi er helt avhengig av at Aker Seafoods oppnår tilstrekkelig lønnsomhet.

Vi savner at FKD i høringsnotatet drøfter utfordringen med lønnsomhet i trålflåten, da dette er ett av de meste sentrale premiss for at det skal være aktuelt å drive trålere og andre fiskefartøy. På bakgrunn av den svake lønnsomheten i den industri-eide trålflåten, ber vi FKD om nøye å vurdere hvilke tiltak som kan settes inn for å sikre at det på lang sikt vil være økonomisk bærekraftig for industrien å eie trålere.

² Tallene er foreløpige og Aker Seafoods innrapporterer endelige tall til Fiskeridirektoratet for tilbudsplikten på et senere tidspunkt.

Konkrete utfordringer for Norway Seafoods og den gjenværende norske filetindustrien

FKD peker i høringsnotatet på at det ikke er tilstrekkelig lønnsomhet i filetindustrien. Det er flere årsaker til dette, både for industrien generelt og for Norway Seafoods spesielt. Industrien ble bygget opp gjennom politiske programmer på 50, 60 og 70-tallet. Fisket og industrien var subsidiert. Næringen var skjermet for konkurransen. Da skjerming og subsidier forsvant, gikk mesteparten av industrien overende. De fleste gjenværende anleggene er tilknyttet leveringspliktige trålere som har fortsatt å subsidiere driften av landanleggene.

Norway Seafoods har over tid ikke oppnådd lønnsomhet. Selskapet har selv med kontinuerlig fokus på forbedrende tiltak ikke klart å oppnå overskudd på driften. Figur 2 viser driftsresultatet etter finans- og skattekostnader for perioden 2007 til 2012 for Norway Seafoods sin norske virksomhet. Det samlede underskuddet er på langt over 100 millioner kroner. Nofima har beregnet at den norske filetindustrien har tapt 650 millioner kroner i perioden 2000 - 2010. Uten overskudd på driften har også en satsing på foredlingsvirksomheten i nord uteblitt. Tusenvis av arbeidsplasser har blitt borte.

Figur 2: Resultat Norway Seafoods etter finans- og skattekostnader, selskapets norske virksomhet. Kilde: NWS-analyse

Norway Seafoods gjennomførte en utredning i 2011-2012 som konkluderte med at selskapet kunne oppnå fornuftig lønnsomhet ved å forbedre effektiviteten i driften og ved å satse på færre anlegg. Ved to anlegg (Båtsfjord og Stamsund) ble det anbefalt å utvide aktiviteten til to skift, mens to andre anlegg (Hammerfest og Melbu) ble anbefalt nedlagt. Leveringsplikten ble anbefalt videreført og samlet de anleggene som hadde de beste forutsetningene for lønnsom drift (Båtsfjord og Stamsund). Potensialet var en forbedring i lønnsomheten med NOK 70 millioner, 30 millioner fra bedret

effektivitet og 40 millioner i sparte kostnader ved å legge ned to av de fire store filetanleggene. Antallet arbeidsplasser ville totalt bli redusert med om lag 10 prosent. Å legge ned de to angitte filetanlegg krever endring i vilkårene for Aker Seafoods, og styret i Norway Seafoods vurderte det slik at det ikke foreligger politisk vilje til å endre disse rammevilkårene. Selskapet valgte derfor å legge anbefalingen om strukturelle tiltak til side.

Å ha en drift som er tilstrekkelig lønnsom er selve bærebjelken for utvikling av bedriften og samfunnet rundt. Dette er da også en vesentlig del av målsetningen i Deltakerloven, hvor forskrift om leveringsplikt er hjemlet. I lovens formålsparagraf heter det at lovens formål er «å øke lønnsomheten og verdiskapingen i næringen og gjennom dette trygge bosetting og arbeidsplasser i kystdistriktene». Det er således lønnsomheten som skal være drivkraften, og bosetting og arbeidsplasser som skal være resultatet.

Når det hevdes at ordningen med leveringsplikt ikke fungerer etter hensikten, vises det til at ansatte er permittert. Av Deltagerlovens formålsparagraf så følger det er lønnsomheten som skal bidra til at sysselsetting trygge, og det var også intensjonen med industri-eide trålere. Ved at det utelukkende vises til permitteringer, foregår det en målforskyvning fra det opprinnelige målet som er lønnsomhet til et mål om sysselsetting. I den grad leveringsplikten ikke virker etter hensikten så må det etter vår oppfatning være knyttet til den manglende lønnsomheten for fartøy og landanlegg. For å sikre resultater om sysselsetting så må de tiltak som vurderes rettes mot økt lønnsomhet. Rettes tiltakene inn mot arbeidsplasser og bosetting uten at lønnsomhet sikres må det forventes at eventuell gevinst blir kortvarig.

Uten lønnsomhet så vil driftsmidlene slites ned. Oppgraderinger og nye investeringer blir ikke gjennomført uten lønnsomhet og uten utsikter til lønnsomhet. Svak lønnsomhet gjør det også vanskelig å skaffe kapital til drift og utvikling. Både banker og investorer krever avkastning på sin kapital, noe som er umulig om forutsetningene for lønnsomhet er fraværende. Industrien tilføres derfor ikke kapital så lenge det ikke synes mulig å skape attraktive investeringer, og siden den heller ikke kan forrente sin egenkapital så forvirrer hele sektoren.

Å styrke konkurransekraften til den norske fileindustrien er helt avgjørende for at denne industrien skal ha en langsiktig fremtid. Etter vår oppfatning er følgende de viktigste utfordringene som må løses:

- 1) Industrien har behov for en jevnere tilgang på fersk torsk av høy kvalitet.
- 2) Overkapasiteten må reduseres og råstoffet samles slik at anleggene har mulighet for å kunne drifte med minst to skift i store deler av året.
- 3) Ny teknologi må utvikles slik at maskinelle prosesser kan erstatte manuelle arbeidsprosesser for å redusere lønnskostnadene og gjennom det styrke konkurransekraften.

- 4) Kapital må reises for å utvikle gamle, nedslitte og uhensiktsmessige foredlingsanlegg. Hverken banker eller aksjonærer vil finansiere dette siden prosjektene ikke gir nok avkastning med dagens utsikter for næringen.
- 5) Det er politisk bestemt hvilke produkter som kan produseres basert på leveringspliktig råstoff og det er ingen optimaliseringsmuligheter for selskaper i samme konsern.
- 6) Industrien mangler finansielle evne til å utvikle nye produkter og nye markeder.

Vi mener at de ulike forslagene i høringsnotatet må vurderes i lys av de faktiske utfordringene i industrien. Som det fremkommer senere i notatet er de ulike forslagene i høringsnotatet ikke rettet mot å løse utfordringene i industrien. Etter vårt skjønn vil tiltakene, om de gjennomføres, bidra til at lønnsomheten blir ytterligere svekket og dette vil sette mange arbeidsplasser i fare.

Alternative tiltak

Vi mener at følgende tiltak er særlig relevante i det videre arbeidet med å utvikle landindustrien, spesielt den delen som er delvis tilgodesett med leveringspliktig fangst.

- 1) Som det fremgår av høringsnotatet (s.2) så var «*det historiske utgangspunktet for leveringsplikta [...] utviklinga av filet- og fryseindustrien i Nord-Noreg etter krigen*». Vi mener det er rimelig å vurdere om det fortsatt er slik at leveringer fra trålere er det som best oppfyller de opprinnelige intensjoner. Markedet, industrien og fiskeflåten har endret seg vesentlig siden ordningen ble etablert, og det vil være rimelig å se om de aktuelle verktøy fortsatt er de som er best egnet til å oppnå målsetningen. Konkret ber vi om at FKD vurderer
 - a. Innføring av rederikvoteordning. Dette bør testes ut under forutsetning av det kan dokumenteres at det gir en økning i hensiktsmessige volum til landindustrien. Det er viktig at dette kan gjøres uten at arbeidsplassene på sjøen settes i fare på grunn av manglende økonomisk bærekraft.
 - b. Å teste ut om industri-eide kvoter kan fiskes av andre typer fartøyer som kan være mer egnet enn trålere. Gjennom en målstyring av ordningen ser vi muligheten for at rederier kan sette sammen en mer fleksibel og hensiktsmessig flåte som kan sikre mer lønnsomt råstoff til landindustrien. Samtidig som kvotegrunnlaget blir utnyttet og lønnsomhet innenfor fiskeriene sikret.
- 2) Oppskalering av tiltak som periodiserer tilgangen på torsk. Ferskfisk-ordninger som bidrar til at deler av fisket etter torsk flyttes til perioder utenom hovedsesongen, og samtidig gir positive incentiver til fartøyer for å være med i slikt fiske har vist seg å fungere. Satsing på levendelagring av villfisk vil gi en mer stabil råstofftilgang til produksjonsanleggene, samt gi kvalitetsforbedrende effekter. Vi mener at en betydelig oppskalering av disse ordningene er et vesentlig virkemiddel for å sikre mer bearbeiding i Norge.
- 3) Kraftfull satsning på F&U knyttet til automatiserte arbeidsprosesser i industrien. En vellykket satsning vil være positivt for både hvitfisk og lakseindustrien og dermed hele sjømat-Norge.

For hvitfiskindustrien er det dessverre slik at det i svært liten grad er finansiell styrke i selskapene til slik satsning, så en offentlig finansiert aktivitet synes å være nødvendig skal industrien kunne endres fra arbeidsintensiv til kompetanseintensiv.

- 4) Betydelig markedsinnsats for hvitfiskprodukter – det må satses tungt og strategisk på markedsutvikling for hvitfisk, forbedret markedsadgang og stabile rammebetingelser i eksisterende markeder, samt tilgang til nye markeder vil være viktig grunnlag for å sikre verdiskapning og sysselsetting innen hvitfisknæringen i fremtiden.

Om tidspunktet for gjennomføring av tiltakene

For at det skal bli mulig å følge opp eventuelle endringer i forskrift, anbefales det at endring i forskrift trer i kraft samtidig med at nytt kvoteår starter, dvs per 1.januar. Sammenholdt med at det ikke er tydelig hvordan eksisterende regelverk for bearbeidingsplikt skal oppfylles, er det rimelig å anta at en rekke praktiske problemstillinger vil oppstå om regelverket endres i løpet av et kvoteår.

Sannsynligheten for at aktørene uforsettlig kan gjøre feil er stor. Dersom det likevel innføres endringer i løpet av et kvoteår, må det publiseres en tydelig veileder som besvarer samtlige spørsmål som kan oppstå i forbindelse med endringen. Dette for å unngå misforståelser og at aktører uforsettlig bryter regelverket.

Norway Seafoods anbefalinger til det enkelte forslag som er til høring

FKD ber innledningsvis om synspunkter på om man bør oppheve forskriften fra 2003 og gå tilbake til en ordning med leveringsplikt er regulert gjennom individuelle vilkår. Vår oppfatning er at forskriften slik den er i dag i hovedsak fungerer etter hensikten og fungerer godt. Den har bidratt til å harmonisere en rekke ulike individuelle vilkår. Det eksisterer fortsatt individuelle vilkår, men klargjøringen fra 2003 har modernisert og harmonisert praktiseringen. Å gjøre endringer i forskriften er et blindspor med hensyn til å løse industriens utfordring og bidra til mer verdiskapning i kystsamfunnene.

- *Vi anbefaler at dagens forskrift blir videreført*

I Vedlegg 1 gis det konkrete begrunnelser for våre anbefalinger til det enkelte forslag som FKD har sendt på høring. De ulike konkrete anbefalingene på de foreslåtte endringer er;

- **Tilbudspunkt:**

- *Tilbudsplikten for torsk og hyse må ikke settes til 100 %, men kan settes likt til 80 % som er det gjeldende nivå for torsk.*

- **Bearbeidelsesplikt:**

1. *Primært anbefaler vi at bearbeidingsplikten fjernes av hensyn til landindustriens fleksibilitet samt for å øke landindustriens mulighet til å kunne kjøpe leveringspliktig råstoff.*

2. *Subsidiært anbefaler vi;*
- *At bearbeidelsesplikten på torsk ikke økes utover dagens nivå på 70 %, hvor den aktuelle andel beregnes for årlig kjøp av leveringspliktig råstoff.*
 - *Ingen bearbeidelsesplikt for hyse da dette vil gi redusert lønnsomhet for landindustrien.*
 - *At det må innføres flere muligheter for godkjent bearbeiding enn tilfelle er i dag slik at industrien kan tilpasse seg stadig endrede marked.*
 - *En evaluering av bearbeidelsesplikt som virkemiddel.*
- **Leveringssted for fangst omfattet av leveringsplikt:**
- *Vi fraråder å innføre dette tiltaket da vi mener at det vil føre til mindre kjøp av leveringspliktig råstoff, og at det kan være skadelig for kvalitet på fisken. Samtidig som at det medfører økte utslipp av klimagasser.*
- **Forhåndsinnmelding av leveringspliktig fangst:**
- *Tidsfrister for innmelding av leveringspliktig fangst kan reguleres i forskrift, under forutsetning av at Norges Råfisklag etablerer døgnåpen tjeneste.*
- **Kjøpsplikt:**
- *Vi fraråder å innføre kjøpsplikt på grunn av hensynet til lønnsomhet i landindustrien og på grunn av at kystflåten vil få vanskeligere avsetningsmuligheter og dårligere pris.*
- **Fleksibilitet i produksjon mellom anlegg med samme eier:**
- *Vi anbefaler at tiltaket om fleksibilitet mellom anlegg innføres og at det utformes praktiske, enkle regler for gjennomføringen. Det bør være stor grad av fleksibilitet og dette bør omfatte hele Nord-Norge og ikke avgrenset til fylker. For ytterligere å ta hensyn til landindustriens behov, anbefaler vi at det innføres mer fleksible ordninger for drift av industri-eide trålere.*
- **Fordeling av fangst på grunnlag av produkt/sysselsetting:**
- *Vi anbefaler at tiltaket om å fordele fangst på bakgrunn av mest mulig arbeidsintensiv produksjon ikke innføres.*
- **Ny avregningsfaktor for ferskt råstoff:**
- *Vi anbefaler at tiltaket med lavere avregningsfaktor for landing av ferskt råstoff ikke innføres. Vi anbefaler heller en videreføring av ordningen med periodisert ferskfiskbonus for trålere og havgående flåte.*

* * *

Vi takker FKD for muligheten til å kunne gi våre innspill til de ulike forslagene. Dersom departementet ønsker utdypninger eller ytterligere forklaringer, er vi selvsagt positive til å bidra.

Vi håper FKD tar våre innspill med i sin vurdering om hvordan man bedre kan tilrettelegge for godt samspill mellom sjø og land, slik at Norge kan bli verdens ledende sjømatnasjon.

Med vennlig hilsen
Norway Seafoods Group AS

Thomas H. Farstad
Konsernsjef

Vedlegg 1: Begrunnelse for Norway Seafoods (NWS) anbefalinger til foreslåtte tiltak

Vedlegg 2: Tabell over kvoter, tilbudte, kjøpte og bearbeide volumer i 2012³ for torsk

Vedlegg 3: Tabell over kvoter, tilbudte, kjøpte og bearbeide volumer i 2012⁴ for hyse

³ Tallene er foreløpige og Aker Seafoods innrapporterer endelige tall til Fiskeridirektoratet for tilbudsplikten på et senere tidspunkt.

⁴ Tallene er foreløpige og Aker Seafoods innrapporterer endelige tall til Fiskeridirektoratet for tilbudsplikten på et senere tidspunkt.